

Geloof belijden!

Liturgiesuggesties:

Psalm 149: 1 en 2

Psalm 149: 3

Psalm 5: 2 en 6

Mattheüs 10: 1 – 11: 1

Psalm 67: 2 (OB)

Na verkondiging: Psalm 106: 1, 2 en 22

Psalm 68: 16 (OB)

*

Gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes:

Pinksteren 1982.

Zes jonge mensen zitten voor in de kerk.

Zij doen vandaag openbare belijdenis van hun geloof.

Ik moest er aan terugdenken toen ik in mijn Bijbel met kanttekeningen aan de rand zag staan: belijdenis 1982.

Uitgangspunt voor deze dienst vormde de tekst: Mattheus 10 vers 32 - *"Een ieder dan, die Mij belijden zal voor de mensen, die zal ook Ik belijden voor mijn Vader, die in de hemelen is."*

Dit jaar geen belijdeniscatechisanten en geen belijdenisdienst. Jammer?

Ach weet u, elke zondag is in feite een dienst waarin mensen openbare belijdenis afleggen van ons geloof.

Elke dag wordt van ons gevraagd om Christus voor de mensen te belijden:

op school - tegenover je medeleerlingen en je leerkrachten:

op je werk - tegenover je collega's, je chef en je hoogste baas;

thuis en op straat - tegenover de mensen die je tegenkomt, die je spreekt, die je ontvangt, die je helpt of die jou helpen.

Dat vraagt Christus immers van ons: Hem te belijden elke dag van ons leven!

Voor de mensen!

Tweemaal is er in vers 32 sprake van belijden.

Een ieder zal belijden ...

En Christus zal belijden ...

Een ieder zal Christus belijden voor de mensen; en Christus zal op zijn beurt de christen belijden voor zijn Vader die in de hemelen is.

Het belijden van Christus hangt onlosmakelijk samen met het belijden van de christen.

Maar wat betekent dat woord belijden?

Betekent dat zoiets als: je geloof in iemand uitspreken?

Dat zou van onze kant wel kunnen, zo van: ik belijdt Christus, ik geloof in Hem!

Maar van Christus' kant dan: Kan Christus zeggen: Ik geloof in hem of haar?

U voelt wel ... dat gaat niet op. Moet Christus dan in ons zijn geloof uitspreken?

We komen de betekenis van belijden op het spoor als we er een ander Evangelie bij open slaan: Het evangelie naar Markus bijvoorbeeld.

Markus gebruikt niet het woord belijden maar de omschrijving niet schamen voor.

En ook de apostel Paulus schrijft in zijn brieven meer dan eens: "*Want ik schaam mij niet ...!*"

Belijden moet dus wel zoiets betekenen als: Je niet schamen voor!

Belijden, broeders en zusters, jongens en meisjes, dat is:

je niet schamen voor Jezus' woorden en voor Jezus' persoon.

Er voor uitkomen dat je bij Jezus hoort en het met Hem eens bent.

Belijden dat doe je dan niet in een veilig hoekje thuis, in je binnenkamer.

Nee, belijden dat doe je op straat, op je werk, op school: voor de mensen!

Openlijk dus. Voor het front. Niet in het geheim. Niet in het verborgene.

In dit overspelig en zondig geslacht, schrijft Markus.

Openlijk ervoor uitkomen dat je bij Jezus hoort.

Voor het front van de wereld ... zeggen en laten zien in je daden, dat je bij Jezus hoort.

Zelfs al kost je dat alles.

Zelfs al kost je dat ... je leven.

Ik las, broeders en zusters, jongens en meisjes, in een dagboekje het verhaal van Judy.

Ze woonde op het eiland Bali, een van de Indonesische eilanden.

Het hele gezin, waartoe Judy behoorde, beleed de Mohammedaanse godsdienst, maar Judy maakte hierop een uitzondering.

Doordat zij naar de zendingsschool ging, had ze de weg naar de kerk gevonden en was ze een trouwe bezoeker geworden.

Hierop hadden de familieleden niet gerekend en ze verzetten zich ook sterk tegen deze gewoonte.

Ze probeerden haar eerst van de kerk af te houden door vriendelijke middelen.

Men beloofde haar een rijk huwelijk en zou zich in weelde kunnen baden.

Ze weigerde en bleef de kerk trouw.

Toen werd de familie boos en ook anderen bedreigden haar, maar ze gaf niet op.

Men beroofde haar van alles wat zij bezat en zorgde er ook voor, dat ze onterfd werd.

Ze werd tenslotte helemaal uit de gemeenschap gestoten.

Eenzaam en berooid stond daar het dappere meisje.

Ze hield vol en bleef de Here Jezus trouw.

Ze koos Hem boven rijkdom en aardse genoegens.

Deze dapperheid vinden veel mensen de moeite beslist niet waard.

Jezus daarentegen wel, want Hij zegt:

"Als je voor Mij durft uit te komen,

als jij je voor Mij niet schaamt ... ten koste van alles, dan schaam ik Mij ook niet voor jou, dan zal ook Ik voor jou uitkomen voor mijn Vader, die in de hemelen is."

Broeders en zusters, jongens en meisjes, hoeveel hebt u, heb jij voor deze Jezus over?

Zou je Hem - net als Judy - nooit opgeven?

Ben je bereid om daarvoor je kruis op je te nemen en Hem te volgen?

Belijden, zegt Jezus, je moet het wel goed weten - kost je bloed, zweet, en tranen.

Belijden ... doet lijden!

En zo lees je in dit Schriftgedeelte Mattheüs 10 over arrestaties, martelingen, kruisverhoren ... om Christus' wil.

En je leest over discriminatie en haat door allen ... om Christus' wil.
Wie Christus belijden zal voor de mensen, zal het niet gemakkelijk hebben.
Integendeel, zegt Jezus.

Maar als bemoediging en troost voegt Hij er aan toe: Maak je niet bezorgd.

En: *“Wie volhardt tot het einde, die zal behouden worden.”*

Vreest niet en weest niet bevreesd.

Want zelfs kleine musjes ontglippen niet aan de zorg en de aandacht van mijn Vader en jij ..., jij gaat vele mussen te boven!

CHRISTUS BELIJDEN.

Daarover gaat het, broeders en zusters, jongens en meisjes, in de verzen 32-39.
Christus belijden.

Dat heeft men alle eeuwen door gedaan.

De oudste belijdenis die wij kennen is:

Jezus is Kurios - Jezus is de Gebieder, de Heer.

Dat was een belijdenis die in de tijd van de eerste christenen op nogal veel weerstand stuitte. Immers de naam - de titel Kurios werd toegekend aan de Romeinse keizer.

De Kurios van de Romeinen woonde in Rome.

Maar de christenen beleden: Onze Kurios is in de hemel.

Hij bezit alle macht in hemel en op aarde.

En niet de keizer-kurios in Rome.

Heel het leven valt onder de heerschappij van Jezus Christus.

Je weet - vanuit de geschiedenis - wat deze belijdenis de christenen uit de eerste eeuwen in hun tijd heeft gekost.

Dat was toen! Lang geleden, bijna twee duizend jaar.

Maar Christus wordt ook vandaag nog door velen beleden.

Ook vandaag schamen mensen zich niet voor de naam christen.

De tijd is anders. Maar ook vandaag is Jezus Christus Kurios - de Gebieder, de Heer.

Ook vandaag belijden we dat Hij alle macht heeft in hemel en op aarde.

Heel het leven valt onder zijn heerschappij.

Ook nu. Ook in de tijd, waarin wij leven!

Wij leven, broeders en zusters, jongens en meisjes, in de jaren tachtig van de twintigste eeuw.

Het jaar 2000 komt steeds dichterbij.

Voorl velen is dat een magisch jaar.

En hoe dichterbij we dat jaar zullen naderen ... hoe benauwender het voor sommige mensen wordt.

Zo kun je zien, hoe mensen beheerst worden door tijd.

De tijd beheerst ons leven.

De tijd, waarin wij leven, werken, studeren, naar school gaan, trouwen, kinderen krijgen.

De tijd, waarin we liefhebben, geloven, hopen.

Met al de vezels van ons bestaan zijn we verbonden aan deze tijd.

We leven immers niet ... tijdloos.

In ieder geval: We leven in een tijd die ons boeit en vermoeit.

We weten niet waar we naar toe gaan, als we om ons heen zien.

De ontwikkelingen, die we alleen al de laatste tien jaren meemaken ... zijn stormachtig!

We laten het wel na te zeggen:

Dit of dat zal nooit gebeuren, het kan niet!

Zo langzamerhand is niets meer on-mogelijk.
De mens van nu staat voor niets.
Hij is bijzonder machtig geworden.
Zijn macht is fabelachtig en overtreft de stoutste verwachtingen.
Maar we worden het ook zo moe.
De mens kan het niet meer bijhouden.
Hij kan niet meer meekomen.
Nooit waren er zoveel overspannen mensen als vandaag.
Het hangt ongetwijfeld samen met het tempo en de dynamiek van deze tijd.
Terecht zegt - denk ik - iemand:
We accelereren te snel en we blijven voortdurend rijden in de hoogste versnelling.
Je geest en je lichaam houden dat tempo niet vol.
En dat maakt je soms zo moe, zo onzeker.
Dat doet je twijfelen aan jezelf en ... aan God!
Als de mens alles kan en alles mag, waar heeft hij dan God nog voor nodig?
Vroeger was de mens afhankelijk en had hij God nodig.
Maar die tijd is toch radicaal voorbij?

Ook de serieus levende christen - en ik mag toch aannemen dat christenen serieus leven: in afhankelijkheid van God - ... denkt er vandaag toch niet meer aan om voorbede in de kerk te vragen, als hij van Groningen naar Middelburg reist.
Soms komt het nog voor bij een vlucht over de oceaan.
Vroeger - ander voorbeeld - werd elke ziekte in de dienst der gebeden breed uitgemeten.
Longontsteking deed de gezichten versomberren: dit wordt het einde, tenzij ... er een wonder gebeurt.
Maar vandaag hebben we antibiotica.
Wie maakt zich over deze ziekte nog ernstige zorgen?
Broeders en zusters, jongens en meisjes, zo zouden we nog even door kunnen gaan.
Maar uit alles zou blijken dat de mens zelfstandig is geworden; dat hij God niet meer nodig heeft; dat er voor God geen plaats meer is!
Kunnen we in zo'n tijd nog wel Christus belijden ... voor de mensen?
En zo ja, ... wat zal onze houding moeten zijn?
Want je kunt je ten aanzien van de tijd en de wereld waarin je leeft toch op verschillende manieren opstellen?

De eerste houding, broeders en zusters, jongens en meisjes, wijzen we onvoorwaardelijk van de hand.
Het is de houding van het aanpassen.
Het aanpassen aan de tijd waarin we leven. Het laten bepalen door de geest van de tijd.
Een paar voorbeelden:
* We accepteren ongehuwd samenwonen als vanzelfsprekend.
Je moet toch van te voren weten wat je aan elkaar hebt!
Ik begrijp best dat dat je als ouders veel verdriet kan doen.
Maar moet je je dan maar aanpassen, omdat je anders voor 'ouderwets' wordt versleten?

* "Wat doen we", vroeg de arts aan de familie, "opereren of maken we er een eind aan?"

Schokkend, als het je vader of je moeder betreft.

Maar het wordt hoe langer hoe meer de gewoonste zaak, dat mensen het recht-om-het-leven-te-beëindigen in eigen hand nemen.

Passen we ons aan aan de mentaliteit en de moraliteit van de tijd waarin we leven?

Nee, zegt Jezus beslist.

"Wijkt niet af op een weg naar heidenen."

En onderzoek wie het waard is, om mee om te gaan.

"Indien iemand u niet ontvangt of uw woorden niet hoort, verlaat dan dat huis of die stad en schudt het stof van uw voeten af. Voorwaar, Ik zeg u, het zal voor het land van Sodom en Gomorra draaglijker zijn in de dag van het oordeel dan voor die stad." (vers 14,15)

Je aanpassen - en tegelijk Christus willen belijden - is in feite twee heren dienen.

En dat is naar Jezus' eigen woorden: een onmogelijke zaak.

Geen aanpassing als houding van een christen.

Dan misschien een houding, die er lijnrecht tegenover staat: Afweren, liefst met de ogen dicht om niets te zien en als het zou kunnen, ook niets te horen.

Zoals die kerkenraad - was het niet in Rijssen - die besloot: Geen kinderen dopen als er een televisie in huis was.

Ik geef toe dat er via de televisie heel wat vergif onze huiskamers binnenkomt.

Maar zo'n t.v. of radio hoeft je gezinsleven niet te beheersen.

Op de een of anderen manier komen de zaken van de wereld toch wel onze huiskamers en slaapkamers binnen.

Wie op het standpunt staat van afweren gaat niet in op de vragen die er leven.

Luistert niet naar wat aan de orde wordt gesteld.

Meent dat de oude antwoorden op alle tijden passen en goddelijk gezag hebben.

Het is te waarderen dat men behouden wil en dat men gevaar ducht van de tijdgeest.

Maar die geest van de tijd wordt niet bestreden door hem zo veel mogelijk te negeren, maar door de achtergronden te peilen en de wortels bloot te leggen.

Men moet - las ik - de moderne mens niet uit de hoogte behandelen, maar naast hem gaan staan.

Wat in hem leeft en wat in deze tijd aan de orde wordt gesteld, leeft in ons allen.

We kunnen, broeders en zusters, jongens en meisjes, vandaag de dag niet volstaan met een traditioneel geloof, met dode vormen, met verstarde opvattingen, waar we in de in de grond van de zaak zelf niet achter staan.

Een levend geloof wordt van ons gevraagd!

Daarom gaat het in ons belijden van Christus ... voor de mensen om een levend belijden.

Een leven uit Christus en een leven voor Christus!

Een levend belijden! Dat is de houding, die een christen past.

Een houding, die niet opvalt door alleen woorden, die gesproken worden, maar woorden, die onderstreept worden door daden.

Een christen moet opvallen door heel zijn levenshouding.

Dat moet het antwoord zijn op de uitdagingen van deze tijd.

Die levenshouding moet allereerst gevoed worden door het gebed, het contact met de eeuwige God!

De God, die in Christus ons nabij wil zijn en ook is.

Naar zijn Woord zullen we meer dan ooit hebben te luisteren.
Broeders en zusters, jongens en meisjes, omgang met de Bijbel is broodnodig om in deze tijd Christus voor de mensen te belijden.
Wie veel met Gods Woord omgaat ontdekt steeds meer, hoe actueel dat Woord juist in onze tijd spreekt.
Hoe actueel de HERE in onze tijd spreekt.
Christus belijden ... voor de mensen.
Dat is: Je er niet voor schamen, dat je in je denken, je werken, je geloven en je hopen, andere normen er op na houdt.
Dat je in je leven een totaal ander centrum, middelpunt hebt.
Dat je leven bepaalt wordt vanuit de hemel: vanuit God.
Meer en meer is de mens in het middelpunt komen te staan.
De mens, die mondige mens is geworden, die z'n mond tegenover God durft open te doen.
De mens, die voortaan uit zal maken, wat wel of niet kan en mag.
De mens, die zelf wel in staat is uit te maken, wat goed en wat kwaad genoemd moet worden.
De mens. die Kurios - heer, gebieder is, en alle macht heeft in hemel en op aarde!

Nee, zegt een christen.
Dat ik kan, mag leven is slechts te danken aan de genade van God.
En niet alleen ik, maar heel de wereld / heel de kosmos, ligt in Gods handen!
Daarom, broeders en zusters, jongens en meisjes, vind ik christen-zijn, Jezus Christus belijden voor de mensen, zo'n geweldige uitdaging.
En iets daarvan probeer ik aan m'n catechisanten door te geven.
Want het is toch geweldig, wanneer God zijn hand op je leven heeft gelegd.
Dat Hij tegen je zegt: Jij hoort bij Mij.
Jij mag een kind van Mij zijn!
Dat is toch geweldig? Zo'n belofte.
Zo'n aanbod van Niemand minder dan de God, die hemel en aarde en ook mijzelf heeft vormgegeven!
Dat is slechts te danken aan zijn verkiezende liefde.
Dat God mij doet belijden: dat echte verlossing en echte redding alleen in Jezus Christus zijn te vinden.
Dat is het centrale in het belijden van een christen.
Daar schaamt hij zich niet voor!
Zeker: een christen heeft het niet gemakkelijk.
Misschien dat een christen vandaag de dag wel meer tegen de stroom moet oproeien dan hij ooit heeft moeten doen.
Maar je hoeft niet alleen te roeien. Je zit niet alleen in de roeiboot.
Daarom heeft de HERE u een plaats gegeven in zijn verbondsgemeente.
Samen met al die anderen in de gemeente, maar ook in uw eigen gezin of familie, mag je tegen de stroom van de normloosheid en wetteloosheid oproeien.
Dat vergeten we maar al te vaak, dat we elkaar zo hard nodig hebben.
Bovendien: kracht om te roeien ontvangen we van de Heilige Geest.
Die stelt ons in staat om - ook in de tachtiger jaren van de twintigste eeuw - Christus te belijden.

Die kracht is nodig. Want soms moet je nee-zeggen: tegen mensen en zaken, die heel dicht bij je staan, die de liefde van je hart hebben.

Jezus zegt het in Mattheus 10 heel scherp.
Zo scherp, dat sommigen van u misschien zeggen: Dat kan ik niet opbrengen.
De Heilige Geest geeft ook u daar de kracht voor.
Christus zegt: *"Wie vader of moeder liefheeft boven Mij is Mij niet waardig;
en wie zoon of dochter liefheeft boven Mij, is Mij niet waardig;
en wie zijn kruis niet opneemt en achter Mij gaat, is Mij niet waardig!"*
Het zal je maar gezegd worden!
Het wordt tegen u en jou en tegen mij gezegd!
Christus belijden voor de mensen: dat snijdt als een scherp mes, als een zwaard
dwars door families en gezinnen heen.
Ik denk nog even aan dat meisje Judy uit het begin van de preek.
Ik denk ook aan een man: een zekere Simon van Cyrene.
Een man met pijn aan z'n schouder, want hij had op Goede Vrijdag de balk van het
kruis van Christus moeten dragen.
Dat was eens en nooit meer!
Later kon Simon trots zeggen tegen z'n kinderen en kleinkinderen: Jongens, hier heeft
het kruis van Christus gelegen!
Jongens en meisjes, broeders en zusters, zo letterlijk hoeven wij het kruis van Jezus
niet te dragen.
Maar de Heiland zegt wel: Wie Mij liefheeft, wie zich voor Mij niet schaamt tegenover
de mensen, neme zijn kruis - zijn kruis - op en volge Mij!

Misschien dat het christen-zijn met zich meebrengt, dat je een heel zwaar kruis hebt te
dragen.
Het knelt op je schouders, het schrijnt, het doet zeer.
Je zou het wel even al willen leggen, maar dat gaat niet.
Elke morgen opnieuw moet je het weer opnemen: je strijd, het gegriinnik van je
collega's, het geplaag en gesar van je klasgenoten.

Je houdt het alleen vol, als je weet, dat Jezus het zwaarste kruis heeft gedragen. Voor
Hem was die, kruisbalk veel zwaarder dan voor Simon van Cyrene.
Jezus voelde op die balk de toorn van God drukken.
Zo'n kruis hoeven wij, gemeente, gelukkig nooit te dragen.
Daarom kan Jezus - in het volgende hoofdstuk - in Mattheus 11 - tot ons zeggen: Mijn
last is licht!
Licht? Je kruis dragen?
En je schouder dan?
Ja, die blijft wel pijn doen, maar als Jezus je helpt dragen is het net, of het niet zo
pijnlijk meer is.

Christus belijden is: Kruis-dragen!
Maar een ieder dan die dat kruis op zich neemt, die Christus belijden zal voor de
mensen, die zal door Christus beleden worden voor zijn Vader, die in de hemelen is.
Het eerste belijden hangt onlosmakelijk samen met het tweede belijden.

O ja, belijden, dat is: niet schamen voor, zegt Markus de evangelist.
Wat dacht u: Zou Jezus Christus, onze Heiland, zich voor ons schamen?
*"Een ieder dan, die Mij belijden zal voor de mensen, dien zal ook Ik belijden voor mijn
Vader, die in de hemelen is: maar alwie Mij verloochenen zal voor de mensen, dien zal
ook Ik verloochenen voor mijn Vader, die in de hemelen is."*

Het is of/of: of belijden, of verloochenen.

Amen.

Ds. Jan K.C. Kronenberg, Stadskanaal 15 februari 1987

! Graag een mailtje wanneer deze preek in een gemeente wordt gelezen. !